

9/11/05/2016

Sosiaali- ja terveysministeriö
kirjaamo@stm.fi

13.1.2017

Lausunto säteilylain kokonaisuudistuksesta

Viite: lausuntopyyntö (STM100:00/2016,STM/4524/2016)

Oulun yliopiston lausunto on liitteenä. Tämä lausunto on valmisteltu Oulun yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa.

Jouko Niinimäki
Rehtori

Essi Kiuru
Hallintojohtaja

Oulun yliopisto

PL 8000
90014 Oulun yliopisto

oulu.yliopisto@oulu.fi
Puh 0294 480 000
Fax 08 344 064

www.oulu.fi

LIITE
Lausunto

TIEDOKSI
Lääketieteellinen tiedekunta
Oulun yliopiston intranet Notio

4	s.182, 34 §	Säteilyturvallisuusasiantuntijan tai säteilyturvallisuusvastaavan koulutusta järjestävän korkeakoulun on hankittava Säteilyturvakeskuksen lausunto säteilysuojelukoulutusohjelmasta ennen koulutuksen aloittamista sen varmistamiseksi, että koulutuksella saavutetaan tarvittavat tiedot ja osaaminen.	Koulusoikeuksiin liittyviä korkeakoulujen vaatimuksia on aiempaan verrattuna nyt kevennetty ja tätä pidetään hyvänä kehityssuuntana. Säteilyturvakeskuksen lausunto riittää.
5	s.192 70 §	Työntekijä voidaan luokitella luokkaan A vain, jos säteilyyn perehtynyt työterveyslääkäri on arvioinut terveydentilan seurannan perusteella työntekijän soveltuvan tähän luokkaan.	Varsinkin tilapäisesti säteilytyöluokkaan A siirrettävän henkilöstön kohdalla tätä menettelyä pidetään turhan jäykkänä.
6	s.192 69 §	Ennen säteilytyön aloittamista on selvitettävä työntekijän aiempi säteilyaltistus sekä arvioitava ennalta työntekijään kohdistuva säteilyaltistus ja keinot sen vähentämiseksi. Arviointia on tarkistettava, jos toiminnassa tapahtuu työntekijän altistukseen vaikuttavia muutoksia.	Pohdimme kuinka säteilytyön aloittamisen jälkeen altistustieto siirtyy organisaatioiden välillä silloin kun työnantaja on useampia (esim. sekä kunnallisella, että yksityisellä sektorilla operoivat työntekijät).
7	s.175 8 §	Säteilytoiminnassa työntekijöiden ja väestön säteilyaltistus ei saa ylittää annosrajoja. Väestön altistuksen annosraja ei sovelleta kuvantamisessa henkilöön kohdistettuun altistukseen.	kuvantamisessa tilalle: lääketieteellisessä säteilynkäytössä
8	s.175 9 §	Turvallisuusluvanhaltijan on käytettävä etukäteen asetettavia annosrajojen alapuolella olevia toiminta- tai säteilylähdekohtaisia annosrajoituksia suojelun optimoimiseksi säteilytoiminnassa. Suojelun optimoinnissa on huomioitava myös potentiaalista altistusta koskevat rajoitukset.	Tämä kappale vaatii täsmennystä, koska sisältö ei aukea.
9	s.176 11 §	Valvontaviranomaisen on, valvoessaan tämän lain mukaisten velvoitteiden noudattamista, otettava huomioon altistustilanteen luonne ja laajuus, säteilyaltistukseen ja säteilylähteisiin liittyvät riskit ja se vaikutus, joka valvonnalla voi olla näiden riskien vähentämisessä ja säteilyturvallisuuden parantamisessa.	Tämä kappale vaatii täsmennystä, koska sisältö ei aukea.
10	s.180 26 §	Säteilyturvakeskus voi antaa tarkempia määräyksiä laadunvarmistusohjelman laadunvarmistustoimista ja suoritusväleistä sekä laitekohtaisen laadunvalvontaohjeen rakenteesta, vähimmäissisällöstä ja testien vähimmäissuoritusväleistä.	laadunvarmistusohjelma –sanan voinee poistaa tästä.
11	s.181 32 §	Säteilyturvallisuusvastaavana terveydenhuollon röntgentoiminnassa ja eläinröntgentoiminnassa voi toimia myös terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu röntgenhoitaja.	Röntgenhoitajan toimiminen säteilyturvallisuusvastaavana on perusteltua pienissä toimintayksiköissä, kuten terveyskeskukset. Tätä kohtaa tulisi tarkentaa, että tämä oikeus ei koskisi erikoissairaanhoidtoa.
12	s.196 85 §	Luokkaan A luokiteltavan säteilytyöntekijän soveltuvuus säteilytyöhön on todettava ennen työnteon aloittamista sekä työn kestäessä vähintään kerran vuodessa. Säteilytyön tekemisen edellytykset on todettava myös, jos työntekijän annosrajan todetaan tai epäillään ylittyneen.	Tämä on tulkittavissa niin, että pykälä edellyttäisi vuosittaista käyntiä työterveyslääkärillä. Tässä voisi vastuuttaa joko säteilyturvallisuusvastaavaa tekemään seurantaa ja/tai jokin muu kevyempi menettely (lomake?) vuosittaisiin tarkastuksiin ja lääkärintarkastus esim. 5 vuoden välein. Tätä on syytä tarkentaa viimeistään säteilyasetuksissa.
13	13/ §91	Tekstissä lääkäri tarkoittanee aina myös hammaslääkäriä. Tämä tulisi selkeästi mainita joko yleistäen alussa tai kussakin kohdassa erikseen.	

	<p>Suuhygienistien oikeudesta röntgentutkimukseen lähettämislle: Oikeus on järkevää rajata tilanteeseen, että hammaslääkäri on sitä ennen arvioinut röntgentutkimuksen perusteen ja tarpeen ja tehnyt siitä asianmukaiset kirjaamiset asiakirjoihin. Epäselväksi jää myös mitä sisältyy intraoraaliröntgentutkimuksiin. Kuuluuko niihin laajemmat okklusaalikuvat myös?</p> <p>Suuhygienistikoulutuksessa ei tule välttämättä osaamista siitä, millä indikaatioilla lähete ja tutkimuspäätös voidaan tehdä. Tätä puutetta voidaan tuki täydentää täydennyskoulutuksella, mutta sen pitänee olla jotain muuta kuin verkkokoulutusta.</p> <p>Johonkin tulee selkeästi (perusteluosa esim.) mainita, että hammaslääketieteellisen tutkimuksen osalta hammaslääkäri vastaa potilaan tutkimisesta, taudinmäärityksestä ja hoitosuunnitelmasta. Lisäksi tarvitaan tarkennus siihen, että suuhygienistin määräyksellä otettu röntgenkuva on hammaslääkäriin lausuttava joka myös päättää potilaan jatkohoidosta.</p>	